

Time: 3 Hours

Marks: 100

N. B. : 1. Attempt all questions.

2. All questions carry equal marks.

Q. 1. Write any **one** of the following questions. **20**

A. Describe the Meaning, Nature and Scope of History.

OR

B. Explain the importance of History.

Q.2. Write any **one** of the following questions. **20**

A. Trace the types of sources of history.

OR

B. Analyze the Internal criticism and External criticism.

Q. 3. Write any **one** of the following questions. **20**

A. Evaluate methods of the data collection in the Historical Research.

OR

B. Review the Footnotes and Bibliography in the Historical Research.

Q. 4. Write any **one** of the following questions. **20**

A. State the Archaeological sources of Ancient Indian history.

OR

B. Comment on the sources of Maratha history.

Q. 5. Write notes on **any two** of the following. **20**

A) History and Auxiliary Sciences

B) Importance of Archival Sources

C) Generalisation of Sources

D) Sources of Modern Indian History

मराठी रुपांतर

वेळ: ३ तास

गुण: १००

सूचना: १. सर्व प्रश्न अनिवार्य .

२. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

प्र.१. खालीलपैकी कोणताही एक प्रश्न सोडवा.

२०

अ. इतिहासाचा अर्थ, स्वरूप आणि व्याप्तीचे वर्णन करा.

किंवा

ब. इतिहासाचे महत्व स्पष्ट करा.

प्र.२. खालीलपैकी कोणताही एक प्रश्न सोडवा.

२०

अ. इतिहासाच्या साधनांच्या प्रकारांचा मागोवा घ्या.

किंवा

ब. अंतरंग परीक्षण आणि बहिर्ग परीक्षणाचे विश्लेषण करा.

प्र.३. खालीलपैकी कोणताही एक प्रश्न सोडवा.

२०

अ. इतिहास संशोधनातील तथ्य संकलनाच्या पद्धतींचे मूल्यमापन करा.

किंवा

ब. इतिहास संशोधनातील तळटीपा आणि संदर्भ सूचीचे पुनरावलोकन करा.

प्र. ४. खालीलपैकी कोणताही एक प्रश्न सोडवा.

२०

अ. प्राचीन भारताच्या इतिहासाची पुरातत्वीय साधने सांगा.

किंवा

ब. मराठ्यांच्या इतिहासाच्या साधनावर भाष्य करा.

प्र. ५. खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंवर टिपा लिहा.

२०

अ) इतिहास आणि सहाय्यकारी शास्त्रे

ब) पुराभिलेखीय साधनांचे महत्त्व

क) साधनांचे सामान्यीकरण

ड) आधुनिक भारताच्या इतिहासाची साधने